

Zpráva o činnosti Oblastního muzea v Mostě za rok 2018 (VÝROČNÍ ZPRÁVA)

Muzeum TGM v Lánech - účastníci exkurze Oblastního muzea v Mostě, uspořádané v rámci oslav 100. výročí vzniku Československé republiky

Zpracovalo Oblastní muzeum v Mostě,
příspěvková organizace Ústeckého kraje
v roce 2019

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Nejdůležitější momenty roku 2018	3
2 VÝSTAVNÍ ČINNOST	5
2.1 Krátkodobé výstavy	5
2.2 Exponáty měsíce	7
3 AKCE PRO VEŘEJNOST	8
3.1 Přírodovědné vycházky	8
3.2 Samostatné akce	8
3.3 Přednášky	9
3.4 Workshopy	10
3.5 Sobotní exkurze autobusem	10
3.6 Příměstské tábory	10
4 NÁVŠTĚVNOST	11
5 PÉČE O SBÍRKU	12
5.1 Evidence	12
5.2 Inventarizace a kontroly	12
5.3 Výpůjčky	12
5.4 Akvizice	13
5.5 Udělení reprodukčního práva, licenční smlouvy	13
5.6 Správa sbírky – ostatní	14
5.7 Restaurování a konzervace	14
6 ODBORNÁ ČINNOST	16
6.1 Účast odborných pracovníků na konferencích a seminářích	16
6.2 Vydané publikace	16
6.3 Publikace odborných pracovníků	17
6.4 Odborná symposia	17
6.5 Výzkum a další odborná činnost	18
6.5.1 Přírodní vědy	18
6.5.2 Společenské vědy	18
6.6 Služby badatelům	20
6.7 Mimomuzejní přednášky	20
6.8 Knihovna	21
6.8.1 Stav knihovního fondu	21
6.8.2 Badatelské služby	21
6.8.3 GDPR	21
6.8.4 Organizační povinnosti	22
6.8.5 Z další odborné činnosti knihovny	22
6.8.6 Sbírkové fondy knihovny	22
7 PROVOZ	23
8 HOSPODAŘENÍ	24
8.1 Závazné ukazatele	24
8.2 Další účelové příspěvky	24
8.3 Přijaté dary	24
8.4 Dotace	25
8.5 Probíhající projekty v rámci přeshraniční spolupráce	25
8.6 Náklady a výnosy	25
8.7 Povinné fondy	26
8.8 Krátkodobý finanční majetek	27
8.9 Pohledávky a závazky	27
8.10 Zaměstnanost	27
8.11 Kontroly	27
8.12 Poskytování informací	27

1 Úvod

Oblastní muzeum v Mostě (dále jen OMM) je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje. Ve své činnosti se zaměřuje na oblast širšího Mostecka, tvořeného třemi základními geomorfologickými celky – Krušnými Horami, Mosteckou pánví a Českým Středoohořím. V odborné činnosti se rovnoměrně zaměřuje na přírodovědný a společenskovědní výzkum, jehož výsledky pak prezentuje. Sbírkový fond postihuje nejen oblast Mostecka, ale v některých oborech přesahuje jeho hranice nejen směrem do ostatních částí ČR ale i do zahraničí. OMM je členem mezinárodní profesní organizace ICOM.

Rok 2018 se nesl zejména ve znamení „osmičkových“ výročí České republiky, kterým byl podřízen plán výstav i akcí pro veřejnost. Zároveň si Oblastní muzeum v Mostě společně se Státním Oblastním archivem v Litoměřicích – Státním Okresním archivem Most a Městem Most připomnělo 130. výročí svého založení (1888).

V roce 2018 jsme si připomněli také dvojí výročí zaniklého Podkrušnohorského muzea v Mostě (1928-1938), založení Městského muzea v Litvínově (1898), výročí vystěhování Okresního muzea ze starého Mostu (1978), výročí úmrtí mosteckého rodáka a jednoho z prvních evropských muzejníků – Karla Husa (1838) a výročí narození slavného historika Ludwiga Schlesingera (1838).

130 let muzea v Mostě

Dynamická jubilejní výstava Oblastního muzea v Mostě a Státního oblastního archivu v Litoměřicích – Státního okresního archivu Most a statutárního města Mostu.

Slavnostní zahájení se uskuteční 27. února 2018 v 17 hodin

Výstava potrvá do 31. prosince 2018

Oblastní muzeum v Mostě, Československé armády 1360

Úterý - pátek 12 - 18 hodin,
Sobota, neděle, svátky 10 - 18 hodin

Vstupné: 30 Kč, snížené: 15 Kč

www.muzeum-most.cz

130 let muzea v Mostě

Oblastní muzeum v Mostě, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, MOST, Ústecký kraj

1.1 Nejdůležitější momenty roku 2018

1. **130. výročí muzea** (1888-2018) – OMM k němu připravilo výstavu, doprovodné přednášky a reprezentativní publikaci, podpořenou příspěvkem Ministerstva kultury ČR.
2. Ústecký kraj uvolnil finanční prostředky na restaurování a odborné analýzy jednoho z nejvzácnějších exponátů muzejní sbírky – **soupravy granátových šperků Ulriky von Levetzow**. Restaurování bylo dokončeno v závěru roku 2018 a probíhalo za mimořádně přísných bezpečnostních opatření. Výsledky analýz budou představeny v roce 2019.
3. V březnu 2018 byly zahájeny rozsáhlé stavební práce, jejichž smyslem je úplná **rekonstrukce střechy** budovy OMM a úprava podkrovních prostor pro výstavní a další účely. Délka trvání stavby byla stanovena na 77 týdnů.
4. Byl zahájen proces **přestavby stálých expozic** – pro ten účel vznikly nové scénáře, vypracované jednotlivými odděleními OMM. V březnu byla uzavřena půdní expozice Ze života obyvatel Krušných Hor a v listopadu Příroda Mostecka. V roce 2019 následuje rovněž přestavba expozice Baronka Ulrika von Levetzow.
5. V rámci **100. výročí 1918** se OMM zapojilo do koordinace celoročního programu Ústeckého kraje. OMM zajišťovalo upomínkové předměty, podílelo na přípravě putovní

- výstavy Vznik republiky v Ústeckém kraji, připravilo vlastní výstavu (ve spolupráci s muzejními pracovišti v Lounech a Chomutově) doprovázenou přednáškami, mnoha akcemi a také dvěma vydanými publikacemi. Na realizaci přispěl Ústecký kraj mimořádnými prostředky.
6. OMM se aktivně zapojilo také do propagace ankety **Stavba století** (1918-2018), neboť Mostecko mělo ve výběru stovky staveb hned tři zástupce – stěhování děkanského kostela, přehradu Fláje a litvínovský Koldům. Po skončení hlasování se kostel umístil na 8. příčce, Koldům na 17. příčce a přehrada Fláje na 23.
 7. Přípomínkou **80. výročí tzv. Křišťálové noci** byla výstava věnovaná dějinám židovské komunity na Mostecku, doprovázená přednáškami.
 8. Zastupitelstvo Ústeckého kraje rozhodlo o **sloučení Oblastního muzea v Mostě a Galerie výtvarného umění v Mostě** s účinností od 1. 1. 2019 (Usnesení č. 044/15Z/2018). Od tohoto data nese organizace nový název – Oblastní muzeum a galerie v Mostě.
 9. V roce 2018 OMM zahájilo **vydávání nového časopisu Pod Hněvínem**, který je určen širší i odborné veřejnosti. Postihuje činnost muzea a jeho sbírky a zabývá se přírodou a historií Mostecka.
 10. OMM ke konci roku 2018 **vystoupilo z Asociace muzeí a galerií ČR**.
 11. Díky vstřícnosti Města Litoměřice, zejména Správy hřbitova a finančním prostředkům, které shromáždil Spolek přátel historie Litvínovska, se podařilo opravit **hrob Ludwiga Schlesingera**, jednoho z nejvýznamnějších historiků Mostecka (* 13. 10. 1838 Horní Litvínov, † 24. 12. 1899 Praha). OMM v té věci přijalo důležitou organizační úlohu.

Účastníci pietního aktu na litoměřickém hřbitově dne 13. 10. 2018 – zástupci měst Litoměřice, Litvínov, zástupci Spolku přátel historie Litvínovska a Oblastního muzea v Mostě (foto Jan Setvák) a pohled na opravený hrob Ludwiga Schlesingera a jeho ženy Idy (foto Michal Soukup)

2 Výstavní činnost

V roce 2018 Oblastní muzeum v Mostě nabízelo prohlídky stálých výstav (expozi) „Příroda Mostecka“, „Baronka Ulrika von Levetzow“ a „Ze života obyvatel Krušných Hor“. V průběhu roku byly uzavřeny dvě z nich – Ze života obyvatel Krušných Hor v březnu kvůli rekonstrukci střechy. Její znovuotevření je plánováno až na druhou polovinu roku 2019, po skončení stavebních prací. V listopadu pak byla uzavřena Příroda Mostecka, která v letech 2019-2020 projde úplnou přestavbou. Veřejnosti ve stávající podobě sloužila téměř dvě desetiletí.

2.1 Krátkodobé Výstavy

Z předchozího roku pokračovaly celkem tři výstavy. Výstava **Svět kachlových kamen** byla připravena ve spolupráci s Ústeckým krajem jako hlavní celokrajská výstava roku 2017 a představila sbírkový materiál ze všech muzeí Ústeckého kraje. Výstava **Terakotová armáda**, zajištěná pro OMM rovněž Ústeckým krajem, byla oproti původnímu plánu prodloužena o téměř dva měsíce a zaznamenala rekordní návštěvnost.

Přehled výstav zahájených ještě v roce 2017

7. 10. 2017 – 28. 2. 2018	TERAKOTOVÁ ARMÁDA (pod záštitou hejtmána ÚK)
27. 10. 2017 - 31. 1. 2018	ČIŽBA
1. 12. 2017 - 31. 5. 2018	SVĚT KACHLOVÝCH KAMEN (pod záštitou hejtmána ÚK)

Skupina tří výstav s názvem **1918 CHOMUTOV – MOST – LOUNY** byla připravena ve spolupráci tří muzeí a věnovala se výročí vzniku Československé republiky pohledem jednotlivých regionů. V rámci výstavního programu OMM se jednalo o největší výstavu roku 2018. Putovní výstava **VZNIK REPUBLIKY V ÚSTECKÉM KRAJI**, která vznikla ve spolupráci Ústeckého kraje, Městského muzea v Ústí nad Labem a Oblastního muzea v Mostě, navštívila postupně většinu velkých měst v kraji. V Mostě byla instalována v závěru června 2018 a navštěvou ji poctila první dáma ČR, paní Ivana Zemanová. O roce 1918 jí při té příležitosti vyprávěl autor publikace „Boj o Most a Louku“, p. Miloslav Hrabák. Při příležitosti 80. výročí tzv. Křišťálové noci a ve spolupráci s týdeníkem HOMÉR vznikla výstava s názvem: **ŽILI MEZI NÁMI – ŽIDÉ NA MOSTECKU**, která představila výsledky letitého archivního bádání Jany Sýkorové. Výstavu shlédnul při své návštěvě Mostu (zajištěné Rotary klubem Most) také izraelský velvyslanec v ČR – pan Daniel Meron, který do návštěvní knihy muzea zapsal milé poděkování.

Přehled výstav zahájených v roce 2018

28. 2. 2018 – 31. 12. 2018	130 LET MUZEA V MOSTĚ (kurátor Michal Soukup)
6. 6. 2018-15. 8. 2018	VÝSTAVA PRACÍ ŽÁKŮ VÝTVARNÉHO OBORU ZUŠ F.L. GASMANN (kurátorka Petra Wolfová)
20. 6. 2018 – 30. 6. 2018	VZNIK REPUBLIKY V ÚSTECKÉM KRAJI (putovní výstava)
1. 10. 2018 – 7. 10. 2018	MUZEJNÍ KNIHOVNY ÚSTECKÉHO KRAJE (Alena a Diana Kvapilová)
2. 10. 2018–30. 11. 2018	ŽILI MEZI NÁMI - ŽIDÉ NA MOSTECKU (kurátorka Eva Hladká, autorka textů Jan Sýkorová)
17. 10. 2018 – 31. 12. 2019	ALFONS MUCHA – ALEGORIE BOHATSTVÍ (kurátorka Jitka Šrejberová)
19. 10. 2018–31. 3. 2019	1918 CHOMUTOV – MOST – LOUNY. TŘI MĚSTA - TŘI OSUDY; MOSTECKO 1918 – VZNIK ČSR A PROVINCE DEUTSCHBÖHMEN (kurátor Jiří Šlajsna a spolupráce Jan Setvák)
1. 11. 2018 – 31. 1. 2019	SKAUTING (připravil Junák – Český skaut, středisko Oheň, Most)

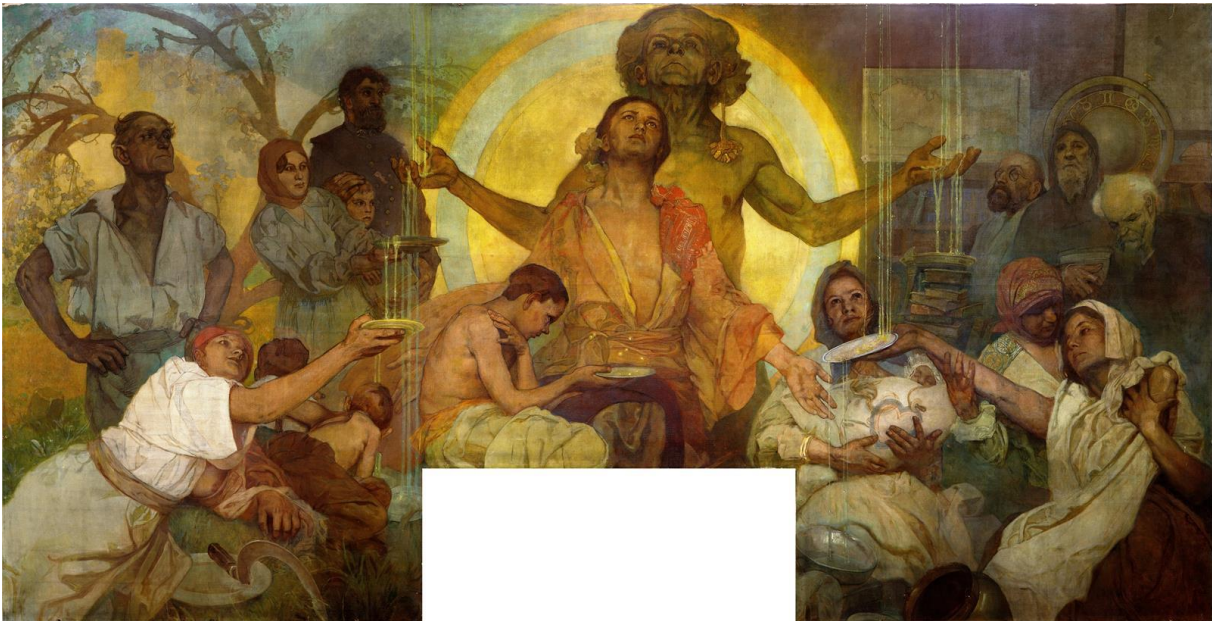
Pan Miloslav Hrabák rozmlouvá s paní Ivanou Zemanovou při vernisáži výstavy „Vznik republiky v Ústeckém kraji“ v Oblastním muzeu v Mostě (snímek laskavě poskytla prezidentská kancelář)

Velvyslanec Státu Izrael v České republice Daniel Meron (vpravo) při prohlídce výstavy „Žili mezi námi – Židé na Mostecku“, nalevo zástupce Židovské obce v Teplicích Michael Lichtenstein (foto Eva Hladká)

2.2 Exponáty měsíce

- 01/ 2018 Telefon NOKIA HSN-5K z roku 1994 (Jan Setvák)
- 02/ 2018 Franklinit z naleziště Franklin ve státě New Jersey v USA (Pavel Dvořák)
- 03/ 2018 Megillat Ester/ Svitek Ester (Alena Kvapilová, Diana Kvapilová)
- 04/ 2018 Slepí jeskynní brouci (Pavel Krásenský)
- 05/ 2018 Plastika Jaro od Johanna Rordorfa (Dagmar Pícová)
- 06/ 2018 Paroží Jelínka vepřího (Jaroslav Bažant)
- 07/ 2018 Alfons Mucha – Alegorie bohatství (Jitka Šreberová) – zůstává jako výstava
- 08/ 2018 Franz Thuma – připomínka osobnosti a ukázky minerálů (Pavel Dvořák)
- 09/ 2018 Historická schránka na klíče (Dagmar Pícová, Miroslav Vrba)
- 10/ 2018 Ruská ocelová přilba Sohlberg M 15/17 (Jiří Šlajsna)
- 11/ 2018 Jasan zimnář (Vít Joza)
- 12/ 2018 Zkameněliny rostlin z oblasti Jezera Most (Pavel Dvořák)

Exponát měsíce srpna 2018 představuje jeden z nejvýznamnějších předmětů ze sbírky Oblastního muzea v Mostě a nadále zůstává dlouhodobě vystaven ve 3. nadzemním podlaží muzea. Obraz z roku 1937 namalovaný na plátně o rozměrech 250 x 470 cm je poslední velkoformátovou realizací slavného Alfonse Muchy (1860-1939). Mistr jej vytvořil pro Českou záložnu v Mostě. Výřez ve spodní části vznikl druhotně, aby uvolnil prostor horní části dveří, nacházející se pod zavěšeným obrazem v záložně (snímek laskavě poskytnul Ústecký kraj).

Na přípravě výstav a exponátů měsíce, transportech, balení a instalaci se v průběhu roku podílejí všichni pracovníci OMM.

3 Akce pro veřejnost

3.1 Přírodovědné vycházky

1	19. 4.	Písečný vrch u Bečova (Vít Joza, Pavel Krásenský, Jaroslav Bažant)
2	5. 5.	Vítání ptačího zpěvu – Most, lesopark Hrabák a Čepirohy (Jaroslav Bažant)
3	17. 5.	Litvínov, okolí bývalého dolu Wilhelm a Pavel (Vít Joza, Pavel Krásenský, Jaroslav Bažant)
4	31.5.	Litvínov-Šumná: Šumný důl (Vít Joza, Pavel Krásenský, Jaroslav Bažant)
5	14. 6.	Horní Jiřetín – okolí Šramnického potoka (Jaroslav Bažant, Vít Joza)
6	6.10.	Festival ptactva 2018 – Most, vrch Ressler (Jaroslav Bažant)
7	8.11.	Dendrologická exkurze – Most, vrch Hněvín (Vít Joza)

3.2 Samostatné akce

	15.2.	SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ PAMĚTNÍ SCHRÁNKY Z MOSTECKÉHO SOUDU Z ROKU 1883 Otevření schránky a tisková konference na magistrátě Města Mostu - ve spolupráci s Městem Most a Státním Okresním archivem Most.
1	19.5.	SUPERFESTIVAL ZDRAVÍ Veletrh zdravého životního stylu v zahradě i v budově OMM. Představení a prodej novinek zdravé výživy, přírodní kosmetiky, workshopy, přednášky, soutěže (Superpotravina.cz)
2	25.5.	III. MOSTECKÁ MUZEJNÍ NOC „OSUDOVÉ OSMIČKY“ Roky 1848, 1918, 1938, 1948, 1968 v živých setkáních s aktéry – vše v prostorách muzea. Scénář: Jiří Šlajsna
3	26.5.	OSLAVY 100. VÝROČÍ VZNIKU REPUBLIKY Ve spolupráci s Městem Most - Akce u přesunutého kostela a souběžně též v prostorách muzea. Ukázky bojové techniky, dobový trh a hudba, dynamické představení v dobovém aranžmá: „Boj o Most“ – ve spolupráci s kluby vojenské historie; scénář Jiří Šlajsna
4	26.-27.5.	CHOVATELSKÁ PŘEHLÍDKA TROFEJÍ Výstava preparovaných trofejí lovné zvěře za předchozí rok v zasedací místnosti OMM (Okresní myslivecký spolek Most)
4	2.6.	FLERJARMARK aneb DĚTSKÝ DEN S RADOSTNÝM DOMEM Trh ručně vyráběných předmětů s praktickými ukázkami tvorby, školní vystoupení, dětský den, čtení, zpívání, dílničky, oddechové aktivity, občerstvení v zahradě OMM (Radostný dům)
5	27.10.	PROBUZENÍ LVA Celodenní netradiční prohlídka muzejní výstavy „1918“ ve stylu živých obrazů. Pripomínka 100. výročí založení republiky (Agentura Modua)
6	27.11.	100 LET LISTOPADOVÝCH UDÁLOSTÍ NA MOSTECKU Ve spolupráci s Městem Most - Slavnostní odhalení památníku v parku za muzeem a křest publikace (v budově muzea) Miloslava Hrabáka „Boj o Most a Louku“, vydané Oblastním muzeem v Mostě

3.3 Přednášky

	Datum		Název přednášky a jméno přednášejícího
1	23.1.		Chrámová hudba a hudebníci v barokním Duchcově a blízkém okolí (Milan Černý)
2	30.1.	K výstavě SVĚT KACHLOVÝCH KAMEN	Ze světa kachlových kamen (Jitka Šrejberová)
3	6.2.	K výstavě TERAOTOVÁ ARMÁDA	Století Číny (Jaroslav Jančík a Stanislav Štýs)
4	8.2.	Cyklus PŘÍRODOU SEVEROZÁPADNÍCH ČECH	Ptáci Mostecké pánve (Jaroslav Bažant)
5	13.2.	K výstavě SVĚT KACHLOVÝCH KAMEN	Gotické a renesanční kachle severozápadních Čech (Markéta Soukupová – Michal Soukup)
6	15.2.	K výročí vystoupení Luthera (1517) – náhrada za zrušenou přednášku z roku 2017	Luther a česká reformace (Pieter Morée)
7	22.2.	Cyklus PŘÍRODOU SEVEROZÁPADNÍCH ČECH	Podivuhodní pavoukovci (Pavel Krásenský)
8	6.3.	K výstavě 130 LET MUZEA V MOSTĚ	K historii muzea v Mostě (Michal Soukup, Alena Kvapilová, Jiří Šlajsna)
9	8.3.	Cyklus PŘÍRODOU SEVEROZÁPADNÍCH ČECH	Léčivé houby kolem nás (Jiří Roth)
10	13.3.	K výstavě SVĚT KACHLOVÝCH KAMEN	Kachlová kamna. Historismus a secese (Lenka Merglová Pánková)
11	20.3.	K výstavě SVĚT KACHLOVÝCH KAMEN	Kachlová kamna znovuzrozená (Sylva Antony Čekalová)
12	22.3.	Cyklus PŘÍRODOU SEVEROZÁPADNÍCH ČECH	Zázračné České středohoří (Jiří Svoboda)
13	29.3.	K výstavě 130 LET MUZEA V MOSTĚ	Dějiny muzeí v Litvínově a Hoře Svaté Kateřiny (Michal Soukup, Jan Setvák)
14	10.4.	K výstavě 130 LET MUZEA V MOSTĚ	K dějinám přírodovědného bádání na Mostecku (Jaroslav Bažant, Pavel Dvořák, Vít Joza, Pavel Krásenský,)
15	23.4.	V promítacím voze LEGIOVLAKU na mosteckém nádraží	Deutschböhmen (Jiří Šlajsna)
16	5.6.	K výstavě 130 LET MUZEA V MOSTĚ	Dějiny Státního okresního archivu Most (Martin Myšička)
17	18.9.	K výstavě 1918	Vývoj zemské symboliky a státního znaku od nejstarších dob po současnost (Martin Myšička)
18	4.10.	K Týdnu knihoven 2018	Tam, kde mrtví otevírají oči živým (Alena Kvapilová, Diana Kvapilová)
19	9.10.	K výstavě 1918	Konec první světové války v Evropě (Jiří Šlajsna)
20	23.10.	K autogramiádě knihy „Gymnázium“	Autorské čtení Václava Budinského

21	30.10.	K výstavě 1918	Mostecko 1918. Vznik ČSR a provincie Deutschböhmen (Jiří Šlajnsa)
22	6.11.	K výstavě SKAUTING	Historie skautingu. Skautská vyznamenání a pošta (Junák – Český skaut, středisko Oheň Most)
23	13.11.	K výstavě 1918	Závěr roku 1918 a ozbrojené střety Československa s republikou Německé Rakousko (Jiří Šlajnsa, Zdeněk Munzar)
24	18.11.	Rozloučení se stálou expozicí „Příroda Mostecka“	Za bobrem Albínem do mosteckého muzea (přírodovědné oddělení OMM)
25	22.11.	K výstavě ŽIDÉ NA MOSTECKU a k 80. výročí tzv. Křišťálové noci	Současný život židovské komunity (Sylvie Wittmanová, Josef Gušlabauer)
26	27.11.	K výstavě ŽIDÉ NA MOSTECKU a k 80. výročí tzv. Křišťálové noci	Holocaust na Mostecku (Jana Sýkorová)

3.4. Workshopy

Ve dnech 14. 1., 18. 2., 18. 3., 15. 4., 13. 5., 10. 6., 15. 7., 12. 8., 9. 9., 7. 10., 4. 11., 9. 12.	Malování s Pavlem Lakomým – suchým pastelem pro začátečníky i pokročilé
--	---

3.5 Sobotní exkurze autobusem

1	21.4.	K anketě „Stavba století 1918-2018“	Stavba století - exkurze s komentovaným prohlídkami (přehrada Fláje, Koldům, přesunutý kostel v Mostě)
2	19.5.	V rámci oslav 1918-2018	100. výročí Rumburské vzpoury
3	16.6.	V rámci oslav 1918-2018	Vyšehrad a Slavín – hroby osobností republiky
4	15.9.	V rámci oslav 1918-2018	Lány – Muzeum TGM
5	27.10.	V rámci oslav 1918-2018	Výstaviště zahrady Čech – akce 100 let od vzniku samostatného československého státu

3.6 Příměstské tábory

16.7 – 20.7.	PUTOVÁNÍ S PRAČLOVÍČKEM (děti 5-8 let)
13.8. – 17.8.	(ArcheoKlub Kadaň)
23.7. – 27.7.	VOJÁKEM NA KOČIČÁKU
20.8. – 24.8.	(Archeoklub Kadaň ve spolupráci s Muzeem Československého opevnění z let 1936 až 1938 "Na Kočičáku")
20.8. – 24.8.	GOETHEHO DUHOVÉ SVĚTLO A SLEČNA ULRIKA (Dílňa Woodmaid)

4 Návštěvnost

Nejúspěšnější výstavou byla shodně s předchozím rokem TERAOTOVÁ ARMÁDA, na kterou v době od 1.1. do 28.2. 2018 přišlo **5673 návštěvníků**. Spolu s návštěvností z předchozího roku tak tato výstava celkem přivedla do Oblastního muzea v Mostě bezmála 16 tisíc osob. Z jednodenních akcí v muzeu byl nejúspěšnější SUPERFESTIVAL ZDRAVÍ – SUPERPOTRAVINA s **2376 návštěvníky**. Společná akce Města Mostu a Oblastního muzea v Mostě OSLAVY 100. VÝROČÍ VZNIKU REPUBLIKY přilákala přibližně **3500 návštěvníků**, převážně z Mostu. Mezi přednáškami vyniklo ZÁZRAČNÉ ČESKÉ STŘEDOHORÍ Jiřího Svobody (**92 návštěvníků**). Průměrný počet návštěvníků vernisáží dosáhl 65 a v případě přednášek 22.

Výkazy návštěvnosti vede a zpracovává Ekonomické oddělení OMM.

4.1 Budova Oblastního muzea v Mostě

Výstavy a expozice v hlavním traktu – běžní návštěvníci	3583
Výstavy ve velkém sále (Terakotová armáda)	5673
Vernisáže	387
Muzejní pedagogika – školy a školky; workshopy	3856
Přednášky	526
III. Muzejní noc	110
Superfestival zdraví	2376
Fler Jarmark	1432
Chovatelská přehlídka trofejí	27
Probuzení Lva	223
Křest knihy „Boj o Most a Louku“	70
Samostatné komentované prohlídky výstav -kurátoři	525
Knihovna - badatelé	73
Ostatní badatelé	200
CELKEM	19061

4.2 Mimo budovu muzea

Přírodovědné vycházky	140
OSLAVY 100. VÝROČÍ VZNIKU REPUBLIKY	3500
Exkurze autobusem	160
CELKEM	3800

4.3 Muzejní pedagogika

V rámci muzejní pedagogiky navštívilo muzeum v roce 2018 celkem 3856 školáků. Největší zájem byl o lektorované programy k výstavám Svět kachlových kamen (788 návštěvníků) a k výstavě Mostecko 1918 (621 dětských návštěvníků). V roce 1918 byly úspěšné také velikonoční workshopy a jarní prázdniny v muzeu. Ve spolupráci s Archeo Sever o. p. s. vznikl program archeologie - pro 1. stupeň ZŠ

5 Péče o sbírku

Za sbírku Oblastního muzea v Mostě, evidovanou na Ministerstvu kultury ČR pod kódem MSM/002-05-10/198002, nese zodpovědnost hlavní kurátor (Ludvík Lejsek). Ten vede přírůstkovou knihu, dohlíží na průběh zákonných inventarizací a evidence, zajišťuje veškerou sbírkovou agendu včetně výpůjčních smluv, svolává jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost a pořizuje z nich zápisy, svolává a řídí porady kurátorů podsbírek a pořizuje z nich zápisy, zajišťuje veškerou komunikaci s Ministerstvem kultury ČR ve věci sbírky včetně CES (Centrální evidence sbírek) a každoročních výkazů NIPOS. Hlavní kurátor také shromažďuje a uchovává veškeré doprovodné dokumenty ke sbírkám – jako jsou evidenční karty a knihy, restaurátorské zprávy, posudky, trestní řízení, korespondence ohledně nákupů atd. Sbírkovou agendu hlavní kurátor vkládá do spisovny (e-spis).

Mezi nejnáročnější činnosti roku 2018 lze bezpochyby zařadit přípravu dat pro převod do počítačového evidenčního systému MUSEION (zahájení migrace dat od ledna 2020), zakoupeného Ústeckým krajem. Pro ten účel byla za pomoci externích sil prováděna digitalizace evidenčních karet, které dosud existují pouze ve strojopisné podobě.

5.1 Evidence

Centrální evidence sbírek - celkem bylo na MK ČR nahlášeno 672 nových evidenčních čísel. Nejrozsáhlejším evidenčně zpracovaným souborem bylo 358 paleontologických položek (Pavel Dvořák). Dále došlo k vytvoření nové podsbírky v CES – Entomologie, do níž byly převedeny všechny příslušné sbírkové fondy ze zoologie. V průběhu roku proběhly celkem 3 aktualizace (20.1., 24.5., 19.11.). Průběžně byla prováděna náročná kontrola importovaných a exportovaných evidenčních čísel v CES, tisk průvodních listů, kopie potvrzených změn – výpisů z CESu, úprava, kopírování evidenčních karet. Dále byla vedena komunikace s MK ČR ohledně některých problémů správy sbírky a CES.

5.2 Inventarizace a kontroly

Za rok 2018 byly splněny povinnosti dané zákonem ohledně inventarizace sbírky (každoročně nutné podrobit inventarizaci nejméně 5% fondu) – největší počet v podsbírce entomologické celkem 13003 ks. Zároveň probíhaly inventarizační práce prakticky ve všech doposud nehotových podsbírkách s výhledem protokolárního ukončení v roce 2019 (výtvarné umění, militaria, technika, umělecké řemeslo, archeologie, historie, hudba atd.). Inventarizace některých knihovních fondů (4 podsbírky) a přírodovědných fondů (5 podsbírek) za předepsané období 2012-2022 již byla dokončena.

Část záznamů k přírodovědným sbírkám byla revidována za pomoci externích specialistů (např. Národní muzeum Praha).

V průběhu roku byly provedeny podrobné kontroly v Nové Vsi v Horách a v Lesné (hlavní kurátor + restaurátor), kam jsou dlouhodobě zapůjčeny předměty z etnografické podsbírky OMM.

5.3 Výpůjčky

Celkem bylo uzavřeno 52 Smluv o výpůjčce (SOV) – z toho 36 uzavřelo OMM jako vypůjčitel. Bylo zpracováno 21 předávacích protokolů. Dále probíhala komunikace ohledně budoucích SOV, pro které OMM bude poskytovat sbírkové předměty. 2 výpůjčky zaměřily do zahraničí (SRN) – ty bylo nezbytné zajistit administrativně v souladu se zákonem vč. zpracování podkladů k žádosti o vývoz do SRN a komunikace s vypůjčiteli v SRN.

Součástí 2 SOV byl „Condition report“ (Protokol o stavu předmětu před zapůjčením či při jeho návratu do OMM) s doprovodnou fotodokumentací, „Condition report“ byl rovněž zpracován ke dvěma dodatkům stávajících smluv. Smlouvy byly skenovány a vkládány do e-spisovny a státního registru smluv. Samostatně je vedena kniha výpůjček (elektronická a papírová verze).

5.4 Akvizice

Průběžně probíhala komunikace se členy akviziční komise OMM (Poradní sbor) a komunikace se znalci, kteří zpracovávají posudky na jednotlivé akvizice.

Koupě - mimořádným úspěchem bylo získání jedinečného souboru **třetihorních zkamenělin** z Mostecké pánve v ceně 300 tis Kč. – přípravy na tuto koupi probíhaly několik měsíců. Dále byla sbírka obohacena **3 ks historických zbraní** v ceně 23.700 Kč, dále **pohlednicemi starého Mostu a obcí Mostecka** v ceně 6.560 Kč, dále **citerou mostecké provenience a plechovky od prostředku na ošetření obuvi z první republiky** v ceně 5.000 Kč, dále **litografii náměstí v Ervěnicích** (autor Vladimír Šavel) a hornickou čapku v ceně 300 Kč, dále **porcelánovou „přátelskou soupravou“ k výročí republiky 1918-2018** v ceně 1450 Kč. Další jednotlivé koupě cenově nepřesáhly 100 Kč.

Mezi dary jednoznačně vyniká soubor **35 tisíc negativů** – dokumentace Mostecka a mostecké pánve z let 1952-1990, darovaných muzeu Stanislavem Štýsem. Okresní hospodářská komora v Mostě zajistila finanční prostředky na jejich digitalizaci, což je pro další evidenci a práci s tímto souborem klíčové.

Nejpočetnější soubor získaný vlastním sběrem obnáší přes 600 ks exponátů podsbírký entomologické.

Mezi předměty z vlastnictví Ústeckého kraje, které OMM převzalo do sbírkové správy, dominuje soubor 251 ks stříbrných mincí z počátku 15. století, nalezený v Koporči a nálezci řádně předaný.

5.5 Udělení reprodukčního práva, licenční smlouvy

Udělení reprodukčního práva

V průběhu roku 2018 bylo uděleno **9 povolení** pro reprodukování fotografií a exponátů OMM. Komunikace se subjekty, které žádaly o povolení. **Povolení se vztahují na celkem 249 ks fotografií.**

Licenční smlouvy

- Užití dokumentárních filmů natočených v rámci výstavy Oblastního muzea v Mostě, p. o. „Svět kachlových kamen“.
- Poskytnutí fotografií kachlových kamen a kachlů vytvořených pro výstavu Oblastního muzea v Mostě, p. o. „Svět kachlových kamen“ dalším subjektům
- Povolení - Česká pošta, s.p., Poštovní muzeum, užití fotografií kachlových kamen ve vlastnictví Ústeckého kraje a správě Oblastního muzea v Mostě, p. o., vytvořené fotografem Milošem Žihlou pro studijní a dokumentační účely.
- Povolení - Českojiřetínský spolek – spolek pro oživení Krušnohoří, obrazový doprovod ve vlastivědném časopisu „Krušnohorské noviny“ (ISSN 2533-350X; Evidenční číslo: MK ČR E 22511 a v německé mutaci ISSN 2570-7590
- Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, Užití reprodukcí fotografií a dokumentů týkající se díla a pozůstalosti malíře Josefa Honyse (tj. dokumentace) jako obrazového doprovodu v připravované publikaci „Josef Honys, vzpomínky na malíře a básníka“ (dále jen „publikace“).

- Licenční smlouva - PhDr. Daniela Radecký, katalog a výstava „Josef Honys – malíř a básník (1919-1969)“.
- Povolení - Nakladatelství a knihkupectví Hněvín, s.r.o., obrazový doprovod pro připravovanou publikaci L. J. Konečného Kouzelný svět – Vzpomínky na Jezeří
- Licenční smlouva - Mgr. Jaroslav Haušild, Užití fotografií, které byly publikovány v katalogu Nástěnná umělecká díla mozaiky v Mostě (edice Katalog uměleckých děl)
- Povolení pro užití fotografií vytvořených Milošem Žihlou - 20 subjektů NPÚ
- Dále bylo vyjednáno obdržení 2 povolení pro užití fotografií v textech Dr. J. Šrejberové

5.6 Správa sbírky - ostatní

Pro účely řádné správy sbírky se hlavní kurátor průběžně věnuje studium zákonů a metodických pokynů a na tomto základě zpracovává pokyny pro jednotlivé kurátory. Po dohodě s hlavním kurátorem a restaurátory probíhá měření klimatu v depozitářích.

5.7 Restaurování a Konzervace

Restaurování a konzervaci zajišťují samostatní pracovníci – specialisté. S výjimkou preparátora, který působí v přírodovědném oddělení (Jaroslav Bažant) byli v roce 2018 zařazeni do rámce Společenskovoedního oddělení (Vasil Gešev – kovy, archeologie, technika; Dagmar Pícová – umělecké řemeslo, umění; Miroslav Vrba – historický nábytek, dřevo). Pro některé pomocné činnosti byli využíváni brigádníci a rovněž OMM umožnilo realizaci odborné praxe tří studentek z VOŠ Turnov, obor restaurování uměleckého řemesla (26. 02. – 01. 03. 2018 – pod dozorem D. Pícové). **Stav a rozsah sbírkových fondů nezbytně vyžaduje do budoucna další navýšení počtu restaurátorů/konzervátorů zejména pro papírové artefakty, etnografii a posílení péče o část fondů archeologických.**

S transporty sbírkových předmětů bylo spojeno značné množství pracovních cest, v rámci kterých se dohlíželo na balení předmětů, jejich stav a uložení do transportního vozidla tak, aby nedošlo k jejich poškození. Zároveň restaurátoři a konzervátoři poskytovali konzultační výpomoc externím subjektům včetně výjezdů. V několika případech vyráběli speciální pouzdra na sbírkové předměty. Za pomoci pracovníků provozního oddělení pak zhotovili konstrukci pro zavěšení velkoformátového obrazu Alfonse Muchy.

V průběhu roku bylo náročně restaurováno či konzervováno **19 ks sbírkového nábytku OMM**, z toho 6 ks pro Zámek Nový Hrad v Jimlíně (dlouhodobá zápůjčka 2. etapa), kde jsou instalovány vzácnější exponáty v rámci stálé expozice. Díky vstřícnosti správy zámku se přikročilo k dlouhodobé zápůjčce, protože prostory zámku nabízejí pro nábytek optimální mikroklimatické podmínky (potvrzeno opakovaným měřením v průběhu celého roku), které depozitární prostory OMM zdaleka nedosahují. Při transportech vždy asistoval restaurátor OMM. Dále proběhla konzervace **10 ks předmětů** (obrazy, busty, kresby) z podsbírký **výtvarného umění**, **61 ks z podsbírký uměleckoprůmyslové práce**, **12 ks z podsbírký historické (textil)**, **8 ks z podsbírký vědy, techniky a průmyslové výroby**, **22 ks zbraní**, **30 ks z podsbírký etnografické**.

Cca 10 předmětů bylo ošetřeno pro výstavu Židé na Mostecku (zapůjčeno od Židovské obce v Teplicích) a v rámci zakázky pro Muzeum Karlovy Vary **79 kusů historických cínových nádob**.

Dále bylo ošetřeno na **30 ks skleněných předmětů** z archeologických výzkumů ve starém Mostě, které jsou aktuálně připraveny k předání do sbírky OMM (Ústav archeologické památkové péče SZ Čech v Mostě). Podobně došlo ke konzervaci cca **50 ks raněstředověkých**

záušnic z archeologického výzkumu v Mariánských Radčicích (Archeologický ústav Akademie věd ČR, Praha), které rovněž budou zařazeny do sbírky OMM.

Zvláštním úkolem bylo otevření cínové schránky z mosteckého soudu (1883), uložené ve sbírce OMM.

Velice náročným úkolem byla úplná konzervace **251 kusů stříbrných mincí** (včetně zpracování podrobné zprávy o stavu před a po konzervaci) z archeologického nálezu v Koporči (2018), které byly nálezci odevzdány do OMM. Soubor je zařazen do muzejní sbírky a v nejbližší době by měl být publikován.

Část mincí z Koporečského pokladu před zahájením konzervace (Foto Vasil Gešev)

Restaurátoři a konzervátoři pravidelně kontrolovali veškeré výpůjčky před a po transportu, prováděli ošetření všech exponátů, instalovaných ve výstavách, kontrolovali stav podsbírek v depositářiích při havarijních stavech (průsaky odkrytou střechou apod.), atd. Samozřejmě bylo provádění průběžné fotodokumentace a vypracovávání dílčích i komplexních restaurátorsko-konzervátorských zpráv.

Přírodovědné fondy byly v průběhu roku 2018 ošetřovány vymrazováním a také insekticidním přípravkem (fumigantem) – to zajišťovali samostatně pracovníci přírodovědného oddělení.

6 Odborná činnost

6.1 Účast odborných pracovníků na konferencích a seminářích

- Muzeum Mikulov – konference konzervátorů-restaurátorů, 11. – 13. 09. 2018
- Technické muzeum v Brně – konference „Textil v muzeu“ 12. – 13. 06 2018
- Vlastivědné muzeum a galerie Česká Lípa – odborné zasedání konzervátorů-restaurátorů Libereckého a Ústeckého kraje 06. 12. 2018
- Praha - konference ALMA, září 2018
- Archeologický seminář v Jílovém u Prahy
- Seminář muzejních botaniků Asociace muzeí a galerií ČR (AMG) – Cheb, 11. – 14. 6.
- Floristický kurz Severočeské pobočky České botanické společnosti – Nový Bor, 2. – 4. 7.
- Biologická olympiáda – Domeček Chomutov, účast v odborné porotě: 12. 4. 2018 a 23. 4. 2018 (Chomutov)
- Setkání dipterologů na Českolipsku, pořádá Muzeum a galerie v České Lípě: 18. 6. 2018 (Doksy)
- Kachle a kachlová kamna v Oblastním muzeu v Mostě (19. – 20. dubna 2018), pořádáno ÚK
- Seminář AMG, setkání zoologů muzeí, 19.9. – 21.9.2018 (Karlovy Vary)

6.2 Vydané publikace

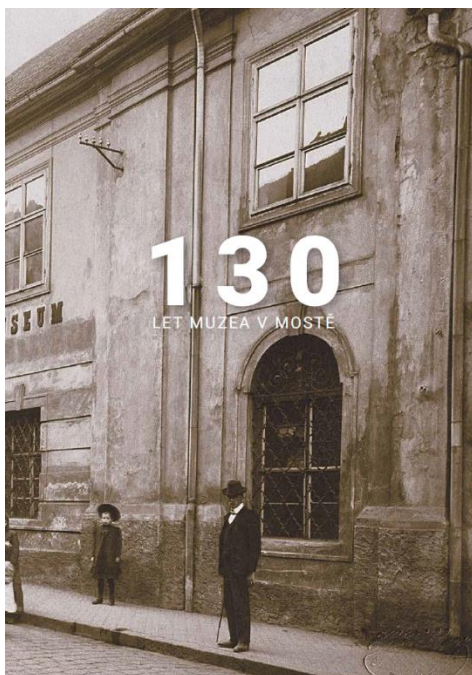
130 let muzea v Mostě, kolektiv autorů, monografie, 290 stran

Boj o Most a Louku (autor Miloslav Hrabák), monografie, 100 stran

Mostecko 1918. Vznik ČSR a provincie Deutschböhmen (Jiří Šlajsna, Jan Setvák), monografie, 100 stran

Pod Hněvínem, periodikum, číslo 1 a číslo 2, cca 40 stran jedno číslo

Sborník Oblastního muzea v Mostě, Most, ser. natur., 39/2017 (2018), 159 stran

Obálka publikace 130 let muzea v Mostě

6.3. Publikace odborných pracovníků

Vědecké články v recenzovaném Sborníku Oblastního muzea v Mostě, Most, řada přírodovědná 39/2017 (vydán v roce 2018) – Jaroslav Bažant (1x), Vít Joza (3x), Pavel Krásenský (2x).

Další vědecké články

Joza V. (2018): Příspěvek ke květeně Teplicka III. – Zprávy a studie Regionálního muzea v Teplicích, Teplice, 32: 53–64.

Krásenský P. (2018): Zajímaví drabčící Novodvorského rybníka. Listy Entomologického klubu při Labských pískovcích, Česká Lípa, 18: 20.

Krásenský P. (2018): Entomologický průzkum ripikolních brouků na experimentálních výhonech a referenčních lokalitách v úseku Podskalí-Hřensko. – Ms., 9 pp. [depon. in: VÚV TGM, v.v.i., Praha].

Šrejberová, J. (2018): Role výtvarných profesí v kamnářské tvorbě do raného novověku. In: ŠREJBEROVÁ, Jitka (ed.). Kachle a kachlová kamna / Ofenkacheln und Kachelöfen: Sborník příspěvků z mezinárodní konference k výstavě Svět kachlových kamen, Oblastní muzeum v Mostě, 19. – 20. dubna 2018 / Sammelband der Beiträge der internationalen Konferenz zur Ausstellung Die Welt der Kachelöfen, Regionales Museum in Most, 19. – 20. April 2018. Ústí nad Labem: Ústecký kraj, 2018, s. 135–154. ISBN 978–80–88140–14–6.

Šrejberová, J. (2018): Sasko-české vztahy na kamnových kachlech / Sächsisch-böhmische Beziehungen auf Ofenkacheln. In: Sachsen Böhmen 700 Sasko Čechy: Liebe, Leid und Luftschlösser. Chemnitz: SMAC, 2018, s. 245-248. ISBN 978-3-943770-41-4.

Populární články

Setvák, J. (2018) – několik článků v časopise Krušnohorské noviny, vydává Českojiřetínský spolek

Šrejberová, J. (2018): Svět kachlových kamen v Oblastním muzeu v Mostě. Kachliar, spravodaj cechu kachliarov, 2018, č. 2 (september), s. 29-30.

Šrejberová, J. (2018): Výtvarné profese ve výrobě kachlových kamen do raného novověku. Kolem kamen, 2018, č. 24, s. 18-20. ISSN 2464-7527.

Populární články v časopise Pod Hněvínem čísla 1-2 (hlavní redaktor Pavel Krásenský)

Jaroslav Bažant (4x), Blanka Brandová (2x), Milan Černý (2x), Pavel Dvořák (5x), Eva Hladká (5x), Vít Joza (4x), Pavel Krásenský (12x), Alena Kvapilová (2x), Diana Kvapilová (2x), Jan Setvák (1x), Michal B. Soukup (2x), Jiří Šlajsna (4x), Jitka Šrejberová (4x), Miroslav Vyhnis (2x)

Monografie

130 let muzea v Mostě - autorské texty pracovníků OMM: Jaroslav Bažant, Pavel Dvořák, Eva Hladká, Vít Joza, Pavel Krásenský, Alena Kvapilová, Dagmar Pícová, Jan Setvák, Michal B. Soukup, Jiří Šlajsna, Jitka Šrejberová

Mostecko 1918. Vznik ČSR a provincie Deutschböhmen – autoři Jiří Šlajsna – Jan Setvák

6.4 Odborná sympozia

OMM poskytlo prostory a zázemí pro pořádání pracovního zasedání Odborné skupiny pro dějiny skla při České archeologické společnosti s názvem „Podoba a výroba historických skel“ ve dnech 15. – 16. 5. 2018.

Dále významně OMM vypomáhalo při zajištění mezinárodní konference k výstavě Svět kachlových kamen s názvem „Kachle a kachlová kamna“ (19. – 20. 4. 2018 v Oblastním muzeu

v Mostě), kterou v rámci projektu Fondu malých projektů Euroregionu Erzgebirge/Krušnohoří (Program na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014-2020) pořádal Ústecký kraj ve spolupráci se zahraničními partnery. Konference se účastnili specialisté z několika zemí Evropy a byl k ní vydán kvalitní sborník, na kterém se autorsky podíleli i pracovníci OMM.

6.5 Výzkum a další odborná činnost - přírodní a společenské vědy

6.5.1 Přírodní vědy

Botanický terénní výzkum (Vít Joza) byl zaměřen na sběr dat ke květeně Mostecka a Litvínovska, zejména pak na revizi lokalit slanisek v okolí Mostu. Dále pokračoval botanický výzkum v povodí dolního toku Bíliny (příprava květeny Rtyňska) a doplňkově v dalších částech severozápadních Čech. Výzkumu se týkalo 44 terénních exkurzí, další 3 byly věnovány studiu a revizi herbářů jiných institucí. Na exkurzích byly sebrány a následně zpracovány rostliny pro asi 400 herbářových položek, které budou zaevidovány a přiřazeny do podsírky. Data z terénu i studovaných herbářů byla využita k vlastní odborné publikační činnosti. Zvláště významné nálezy z ochránářského hlediska byly zaneseny do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP).

I nadále pokračoval **terénní výzkum obratlovců** (zejména ptáků) Mostecka (Jaroslav Bažant). Během 43 terénních exkurzí se navštívilo celkem 15 lokalit, při nichž bylo pozorováno 152 druhů ptáků. Zjištěné výsledky byly vkládány do databáze AVIF (Česká společnost ornitologická – ČSO) a NDOP (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR). Data z lednového pozorování na jezeře Most byla vložena do mezinárodní databáze IWC. Jedná se o projekt Birdlife International, v ČR koordinovaný FŽP ČZU v Praze. Výsledky květnového pozorování na téže lokalitě byly vloženy do databáze Monitoring hnízdních populací vodních ptáků v ČR (projekt ČSO). Aktivně jsme také zapojeni do projektu Liniového sčítání druhů (LSD), který také koordinuje ČSO. V průběhu roku jsme prověřili celkem 32 lokalit, na nichž jsme mapovali výskyt sýčka obecného. Toto mapování probíhá v rámci mezinárodního projektu „ATHENE“ na záchranu populace sýčka obecného v ČR a Sasku.

Probíhaly také **entomologické průzkumy** (Pavel Krásenský) vybraných lokalit Mostecka. Celkem bylo pravidelně navštěvováno 11 lokalit, na kterých bylo sebráno více než 3000 ks hmyzu. Jednalo se například o Jezeřské arboretum, kde probíhá několikaletý průzkum s cílem prokázat výskyt co nejvíce druhů zařazených v Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky a tak získat podklady pro zákonnou ochranu arboreta. Oproti minulým rokům byli sbíráni zástupci dalších skupin bezobratlých, jako jsou pavouci, mnohonožky, blanokřídlí, dvoukřídlí nebo křísi.

6.5.2 Společenské vědy

Souběžně s přípravou výstavy **Mostecko a rok 1918 v Ústeckém kraji** a související knihy bylo nezbytné prostudovat a badatelsky zpracovat archivní prameny a literatury k problematice Deutschböhmen a Deutschoesterreich. Tomuto úkolu se věnovali Jiří Šlajsna a Jan Setvák.

V souvislosti s přípravou přestavby stálé expozice „**Ulrika von Levetzow. Anděl ve třpytu par**“ byl badatelskou přípravou pověřen Jiří Šlajsna ve spolupráci s Alenou Kvapilovou. Zahrnuje v to archivní studium v ČR i zahraničí (Německo), dále rešerše odborné i populární literatury, artefaktuální studium atd.

Kurátorka Jitka Šrejberová a Jiří Šlajsa byli pověřeni **vypracováním podrobných projektových podkladů k výstavám a expozicím roku 2019**, včetně kompletního zpracování žádosti o dotaci Ministerstva kultury ČR.

Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země, dvě cesty (garant Michal Soukup) je přeshraniční projekt OMM ve spolupráci s muzejním spolkem v Olbernhau. Projekt si klade za cíl zpracovat a zhodnotit problematiku vývoje krušnohorských hraček a to s důrazem na poválečné období (po roce 1945). Nejdůležitějšími výstupy projektu budou a) společná dvojjazyčná publikace, b) dokumentární film a c) společná příhraniční putovní výstava, jež bude posléze transformována ve stálou expozici (v Oblastním muzeu v Mostě). Komplexní zpracování vytyčeného tématu je realizováno společnými aktivitami kooperačních partnerů a rovnoměrně rozděleno mezi pracovní subjekty. Následné doprovodné propagační aktivity budou doplněny rozšiřováním profesionálního dokumentárního filmu mezi veřejná i privátní televizní media. Dvojjazyčné zpracování výsledků projektu obohatí přednášky a přednáškové cykly a samozřejmě dennisáž putovní výstavy.

V roce 2018 odstartoval přeshraniční projekt **Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří**, kde kurátorka OMM Jitka Šrejberová působí jako hlavní odborný garant a odborně a organizačně zajišťuje aktivity Oblastního muzea v Mostě. Muzeum je vedlejším partnerem vedoucího projektu, kterým je Ústecký kraj. Aktivita pro rok 2018 se soustředila na přípravu podkladů pro restaurování, včetně 1. fáze laboratorních průzkumů, konzultací ve věci zahraniční odborné spolupráce, zpracování bibliografie a fotografické dokumentace.

Návštěva restaurátorského pracoviště na drážďanské univerzitě v rámci projektu Umění pozdního středověku (listopad 2018), které se zúčastnilo hned několik pracovníků OMM.

6.6 Služby badatelům

V průběhu roku 2018 vyřídili pracovníci OMM více než 450 badatelských dotazů (s výjimkou knihovny, která je pojednána samostatně).

6.7 Mimomuzejní přednášky

Jiří Šlajsna

Horní města Krušných hor (Regionální muzeum Teplice 18. 1.)

Hrabišici (Městská knihovna Litvínov 25. 1. a 1. 3.)

Lobkovicové (Městská knihovna Litvínov 22. 3. a 26. 4.)

Zahražanský zázrak (Městská knihovna Litvínov 15. 5.)

Valdštejnové (Městská knihovna Litvínov 24. 5. a 27. 9.)

Mostecko 1918 (Městská knihovna Most 2. 10.)

Mostecko 1918 (Klub důchodců Most 8. 10.)

České země a válka roku 1813 (Městské muzeum Františkovy lázně 23. 10.)

Schwarzenbergové (Městská knihovna Litvínov 25. 10. a 29.11.)

Zaniklé obce Ústeckého kraje (pro UJEP 23. 11.)

Papežský stát (Univerzita 3 věku UJEP – pobočka Kadaň 3.3.)

Jakoubek z Vřesovic a bitva u Želenic (Městské muzeum Žatec 4. 10.)

Gladiátoři ve světle soudobé vědy (Univerzita 3 věku UJEP – pobočka Kadaň 10. 11.)

3x Komparativní životopisy – zimní semestr (Univerzita 3 věku VŠFS Most)

Jitka Šrejberová

Role muzeí při prezentaci světového dědictví UNESCO, workshop Hornický region

Erzgebirge/Krušnohoří – na cestě ke světovému dědictví UNESCO, Hrad Krupka, 14. března 2018

Svět kachlových kamen, Lobkowiczský palác na Pražském hradě, 16. dubna 2018

Svět kachlových kamen, studium památkové péče, Národní památkový ústav, generální ředitelství v Praze, 2. května 2018

Ze světa kachlových kamen, Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, 21. května 2018

Ze světa kachlových kamen, Knihovna Postoloprty, 14. června 2018

Blanka Brandová

Přednášky v Městské knihovně v Litvínově – Cestování po Indii (2x), Ulrika von Levetzow (2x),
Cestování po Austrálii (2x)

6.8 Knihovna

Knihovna Oblastního muzea v Mostě je veřejně přístupná základní knihovna se specializovaným fondem, evidovaná na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem **1156/2002**, se siglou **MOE 002**. Péči o knihovnu zajišťují knihovnice (Alena Kvapilová, Diana Kvapilová).

Je členem SKIP (Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR), komise muzejních knihoven Ústeckého kraje v rámci SKIP, muzejních knihoven České republiky v komisi Asociace muzeí a galerií ČR (AMG). Knihovna byla v roce 2018 součástí Společenskovedního oddělení muzea, jehož vedením byla po celý rok pověřena Diana Kvapilová.

Knihovna přispívá do **Souborného katalogu ČR (SK ČR)** a je zařazena do databáze **Centrální adresář knihoven a informačních institucí v ČR (ADR)**. Pro katalogizaci svých fondů evidenční knihovnický systém **Clavius**, firmy Lanis Tábora.

Veškerou agendu knihovna vkládá do spisovny (e-spis).

Do knihovny byla v roce 2018 přijata **brigádnická výpomoc**.

6.8.1 Stav knihovního fondu

K 31. 12. 2018 činil fond knihovny přibližně **41 678** evidovaných knihovních jednotek (z toho roční přírůstek 224 přírůstkových čísel). Z toho je **4280** kusů sbírkového fondu nahlášeného do Centrální evidence sbírek ČR (CES).

Fond je rozdělen do dvou základních částí – sbírkové a specializované. Nejhodnotnější část tvoří historické fondy (rukopisy, staré tisky, ostatní konzervační fond) a regionální literatura mapující především oblast Mostecka, přilehlé části Krušných hor, Podkrušnohorské pánve a Českého středohoří. Po obsahové stránce se zaměřuje na odbornou literaturu a periodika z oblastí hornictví, přírodních věd a rekultivací.

6.8.2 Badatelské služby

Knihovna poskytuje především prezenční výpůjčky a je využívána zejména odbornými badateli, studenty středních a vysokých škol i ostatní veřejností. Vedle funkce knihovnicko-informační plní ještě funkci konzervační. Jedná se o sbírkotvornou činnost zaměřenou na doplňování, uchovávání a ochranu čtyř sbírkových fondů.

Celkem bylo za rok 2018 z fondu knihovny vypůjčeno **1630 kusů** knihovního materiálu (knihy, periodika), z toho na výstavy, do expozic a na přednášky 315 svazků.

Na knihovnu se obrátilo se svými požadavky (osobně, písemně, telefonicky) **1510 badatelů** (z toho využití **Internetu ve studovně 36 x**).

Externě navštívilo studovnu knihovny **73 mimo muzejních badatelů**.

Celkový počet evidovaných čtenářů knihovny činil k 31. 12. 2018 1041 badatelů.

Pro potřeby badatelů a knihovny bylo pořízeno přibližně **3177 kopií na xeroxu** a záběrů na **archivním skeneru**.

6.8.3 GDPR

Nová legislativa se výrazně dotkla provozu a činnosti knihovny. Za tímto účelem se pracovnice knihovny zúčastnily několika školení. Následně byl zpracován doplněk Knihovního řádu, nové přihlášky čtenářů, veškeré výpůjční tiskopisy týkající se badatelů. Byly zpracovány podklady pro předložení pověřenci - tzv. data mapping za knihovnu, včetně zdůvodnění uchovávání dat v knihovně, jejího provozu atd.

6.8.4 Organizační povinnosti

Knihovna má na starosti distribuci a s tím spojený adresář pro výměnu publikací za Sborník Oblastního muzea v Mostě, řada přírodovědná a ostatních publikací a periodik vydaných muzeem včetně povinných výtisků a výměny s ostatními knihovnami a institucemi v rámci Ústeckého kraje.

Knihovna nadále spravuje a pravidelně doplňuje **knihovničku** pro návštěvníky muzea umístěnou v recepci muzea.

Knihovna spravuje stálou expozici věnovanou baronce **Ulrice von Levetzow** včetně evidence její pozůstalosti ve sbírkách muzea.

6.8.5 Z další odborné činnosti

Knihovna se podílela na přípravě výstav či spolupráci na nich: **130 let muzea v Mostě, 1918, Žili mezi námi - Židé na Mostecku, Muzejní knihovny Ústeckého kraje** a připravila pro veřejnost ukázkou knižního fondu vztahujícího se k roku 1938.

Dále se podílela na vyhledávání materiálu a informací týkajících se **soupravy šperků** z pozůstalosti **Ulriky von Levetzow** (včetně barončiny biografie) pro potřeby restaurátorského týmu.

27. 3. proběhla v knihovně **přednáška** o knihovně a příbězích o knihách z muzejní knihovny pro studenty Univerzity 3. věku při Městské knihovně v Litvínově.

Byla navázána spolupráce se Střední školou diplomacie a veřejné správy v Mostě - **Projekt 1918** s následnou ukázkou z fondů knihovny pro studenty.

Knihovna umožňovala a zajišťovala návštěvy **Žáků základních a středních škol** nejen z Mostecku, ale i z jiných okresů kraje. 11. 7. 2018 přivítala knihovna OMM výpravu ze Státní vědecké knihovny v Plzni.

V roce 2018 se pracovnice knihovny zúčastnily několika seminářů a školení v rámci SK ČR, SKIP a Celostátního semináře knihovníků muzeí a galerií ČR v Prácheňském muzeu v Písku.

6.8.6 Sbírkové fondy knihovny

Byl podán **grant v rámci dotačního programu Ministerstva kultury ČR na rok 2019 VISK 6 na digitalizaci** graduálu Jakuba z Plzně (Mostecký nešťastný kancionál) a navázána spolupráce s firmou AiP Beroun, která bude digitalizaci realizovat.

Restaurovaný notový materiál byl dne 11. 12. 2018 z atelieru Jany Náprstkové v Praze zpět do muzea. 11. 12. 2018 předána k restaurování **1 listina** RNDr. Miroslavu Širokému.

Vypracován **plán restaurování na léta 2019-2020**.

Doplnění tabulek k **inventarizaci** všech 4 podsbírek knihovny pro potřeby KÚ ÚK.

7 Provoz

Provozní oddělení dohlíží na technický stav objektu, podílí se na koordinaci a řízení realizace zakázek ohledně servisu a oprav a zajišťuje průběžný servis technického zařízení i za pomoci dodavatelských služeb.

Průběžně obstarává následující činnosti:

- Revize a opravy zařízení EZS, EPS a CCTV,
- kontrola hasicích přístrojů a hydrantů,
- revize všech elektrických zařízení, která nejsou pevně spojená s budovou,
- revize osobního a nákladního výtahu,
- Správa a servisu počítačové sítě a počítačová podpora,
- kompletní úklid objektu,
- údržba zahrady, odklizení sněhu, sekání trávy, atd.,
- příprava akcí (společně s ekonomickým oddělením) – Superfestival zdarví, Flerjarmark, apod.

Z náročnějších realizací je třeba vyzdvihnout:

- Dokončení rozsáhlé rekonstrukce počítačové sítě, včetně přípravy na bezdrátový provoz budoucích expozic. Byla vytvořena nová technologická místnost s instalací takzvaného NAS serveru, který bude sloužit pro zálohování digitálních dat pracovníků muzea.
- Výmalby části interiérů.
- Kompletní úklid (jarní a podzimní) kolem objektu (zahrada).

Od března pak byly zahájeny stavební práce – rekonstrukce střechy. Provozní oddělení bylo pověřeno zajištěním zázemí pro stavbu, průběžnou součinností včetně kontrolních dnů a kontrolou vlivu stavby na provoz muzea vč zajišťování nápravy (např. zatékání přes úseky s dočasně odstraněnou krytinou apod.).

Oprava střechy OMM – snímek z května 2018 (foto Michal Soukup)

8 Hospodaření

Oblastní muzeum v Mostě hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, tj. Ústeckého kraje. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžními dary včetně peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí. Závazné ukazatele stanovené zřizovatelem nelze překročit. Organizace nemá ve zřizovací listině uvedenou doplňkovou činnost a ani ji neprovádí.

Rozpočet Oblastního muzea v Mostě byl schválen Usnesením Rady Ústeckého kraje č. 025/28R/2017 ze dne 22. 11. 2017. Usnesením Rady Ústeckého kraje č. 071/35R/2018 ze dne 7. 3. 2018 byl snížen závazný ukazatel příspěvek na provoz o 100 tis. Kč na částku 18 218 tis. Kč.

8.1 Závazné ukazatele

příspěvek na provoz	18 218 tis. Kč
objem prostředků na platy	9 960 tis. Kč
účelový investiční příspěvek	100 tis. Kč
účelový investiční příspěvek	384 tis. Kč
povinný odvod z fondu investic	978 tis. Kč

Účelový investiční příspěvek ve výši 384 tis. Kč byl stanoven na vestavění prosklených dveřních panelů a pořízení pancéřové vitríny a příspěvek ve výši 100 tis. Kč na nákup sbírkových předmětů. Z důvodu požárně technického řešení budovy bylo zamítnuto vestavění prosklených dveřních panelů, proto Usnesením RÚK č. 065/42R/2018 ze dne 20. 6. 2018 byla schválena změna čerpání účelového investičního příspěvku ve výši 184 tis. Kč na vybudování datového zálohovacího centra.

RÚK Usnesením ze dne 22. 11. 2017 rozhodla o uložení odvodu z fondu investic do rozpočtu zřizovatele formou kompenzace odvodů (jednostranného zápočtu) v celkové výši odpovídající částce rovnající se výši odpisů z nemovitého majetku.

8.2 Další účelové příspěvky

- 1) **Práce spojené s oslavami 100. výročí vzniku samostatného Československého státu** - 750 tis. Kč (Usnesení Rady ÚK č. 007/34R/2018 ze dne 7. 2. 2017).
- 2) **Pořízení upomínkových předmětů v rámci oslav 100. výročí vzniku samostatného Československého státu** - 200 tis. Kč (Usnesení Rady č. 011/39R/2018).
- 3) **Restaurování šperku Ulriky von Levetzow** - 500 tis. Kč (Usnesení Rady ÚK č. 016/37R/2018 ze dne 4. 4. 2018).

Ke 31.12.2018 dosud nezúčtovány tyto účelové příspěvky (budou zúčtovány až v roce 2019):

- 4) **Nová expozice přírody I. část** - 500 tis. Kč (Usnesení Rady ÚK č. 008/28/2017 z 22.11.2017)
- 5) **Nová expozice přírody II. část** - 300 tis. Kč (Usnesení Rady ÚK č. 009/53R/2018 z 21.11.2018)

8.3 Přijaté dary

- 1) Přijetí daru ve formě bezplatné kyvadlové přepravy účastníků kulturní akce od společnosti DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s. ve výši 7 tis. Kč (Usnesení Rady ÚK č. 116/53R/2018 ze dne 21. 11. 2018)

- 2) Přijetí finančního daru od společnosti SEVEROČESKÁ TEPLÁRENSKÁ na pořízení pancéřové vitríny pro prezentaci šperků Ulriky von Levetzow ve výši 125 tis. Kč (Usnesení Rady ÚK č. 071/39R/2018 ze dne 2. 5. 2018)

8.4 Dotace

Dotace Ministerstva kultury ČR na publikaci „130 let muzea v Mostě“ 210 tis. Kč (MK 80032/2017 OM)

8.5 Probíhající projekty v rámci přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko 2014-2020:

- 1) Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země – dvě cesty (č. 100288458 – ukončení projektu 30.6.2021)
- 2) Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří (č. 100289027 ukončení projektu 30.6.2021)

Spolufinancování projektu z MK ve výši 5 %, tj. 14 tis. Kč, z toho:

Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země – dvě cesty 7 tis. Kč

Umění pozdního středověku v hornické krajině 7 tis. Kč

Transfery ze zahraničí projekty 85 %, tj. 265 tis. Kč, z toho:

projekt Hračkářský průmysl v Krušnohoří - dvě země – dvě cesty 128 tis. Kč

projekt Umění pozdního středověku v hornické oblasti 137 tis. Kč

8.6 Náklady a výnosy

NÁKLADY	V TIS. KČ	VÝNOSY	V TIS. KČ
Spotřeba materiálu	728	Výnosy z prodeje služeb	609
Spotřeba energie	1236	Výnosy z pronájmu	25
Spotřeba jiných neskl.dodávek	6	Výnosy z prodaného zboží	162
Prodané zboží	83	Čerpání fondů	238
Změna stavu zásob vl. Výroby	86	Ostatní výnosy z činnosti	4
Opravy a udržování	88	Výnosy vybr. místn.vl. institucí z transferů	20164
Cestovné	105		
Náklady na reprezentaci	35		
Ostatní služby	2963		
Mzdové náklady	10637		
Zákonné sociální pojištění	3503		
Zákonné sociální náklady	368		
Jiné sociální pojištění	29		
Jiné daně a poplatky	7		
Jiné pokuty a penále			
Manka a škody			
Odpisy	1052		
Náklady z DDM	210		
Ostatní náklady	66		
Finanční náklady			
	21202		21202

Náklady

Celková výše nákladů činí 21 202 tis. Kč. Nejvýraznější druhovou nákladovou položkou jsou platy a ostatní osobní náklady včetně nákladů souvisejících s platy.

Významnou složkou jsou ostatní služby, ve kterých jsou zahrnuty náklady na vydání publikace 130 let muzea, Boj o Most a Louku, Mostecko 1918, brožura Komiks, časopis Pod Hněvínem, a Sborník OM. Další významnou složkou jsou náklady spojené s celokrajským projektem k 100. výročí založení republiky a zorganizováním putovní výstavy k výročí založení republiky.

Neméně významnými náklady jsou náklady za restaurování šperků Ulriky von Levetzow.

Výnosy

Velkou část výnosů tvoří poskytnuté služby. Výše výnosů je ovlivněna tržbou za výstavu Terakotová armáda, která byla ukončena v únoru 2018. Ve spolupráci se Statutárním městem Most byla zabezpečena rekonstrukce bitvy o Most v rámci oslav 100. výročí založení ČSR. Dále v rámci výročí oslav byly zorganizovány exkurze na významná místa, která jsou spojená s oslavami výročí, např. Rumburk, Vyšehrad, Slavín, Lány, Litoměřice).

V rámci činnosti organizace zajistila prostřednictvím svých konzervátorů odborné ošetření 79 ks sbírkových předmětů pro Muzeum Karlovy Vary.

Do výnosů je zahrnuto běžné vstupné včetně vstupného za workshopy a komentované prohlídky.

V roce 2018 byl použit rezervní fond na časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady ve výši 238 tis. Kč (schváleno svodným odborem dne 10.1.2019).

Největší výnosová položka je příspěvek na provoz od zřizovatele ve výši 18 218 tis. Kč, dále jsou výnosy tvořeny účelově určenými příspěvky zřizovatele, dotacemi.

8.7 Povinné fondy

(zaokrouhleno na celá čísla)

Název	Stav k 1.1.	Tvorba	Čerpání	Stav k 31.12.
FKSP (2% MP)	132269	199828	168520	163577
Fond odměn	63447	0	0	63447
Rezervní fond	1359578	0	538502	821076
Fond investic	180719	2160672	1908528	432863

Z **fondů kulturních a sociálních potřeb** (FKSP) se čerpalo na stravování a peněžní dary (životní výročí zaměstnanců).

Z **rezervního fondu** bylo čerpáno: 300 tis. Kč (převod do investičního fondu) a 238 tis. Kč (časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady)

Investiční fond

odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	1 052 tis. Kč
investiční příspěvky	684 tis. Kč
převod z rezervního fondu	300 tis. Kč
účelový dar od SETEP (pancéřová vitrína)	150 tis. Kč

Čerpání investičního fondu

povinný odvod zřizovateli	978 tis. Kč
pořízení pancéřové vitríny	125 tis. Kč
pořízení vitríny na zbraně	202 tis. Kč
TZH budovy	57 tis. Kč

pořízení datového zálohovací centra	185 tis. Kč
nákup sbírkových předmětů	337 tis. Kč
ostatní	25 tis. Kč

8.8 Krátkodobý finanční majetek

Běžný účet	5 124 348,05 Kč
FKSP účet	160 166,33 Kč
Ceniny	71 520,00 Kč
Pokladna	43 948,29 Kč
Celkem	5 399 982,67 Kč

8.9 Pohledávky a závazky

	POHLEDÁVKY		ZÁVAZKY
Odběratelé	1 388,50 Kč	Dodavatelé	103 000,50 Kč
Poskytnuté zálohy	186 511,30 Kč	Jiné závazky vůči zaměstnancům	714 716,00 Kč
Náklady příštích období	158 372,80 Kč	Sociální pojištění	285 378,00 Kč
Pohledávky za zaměstnanci	21,30 Kč	Zdravotní pojištění	123 102,00 Kč
Dohadné účty aktivní	501 015,40 Kč	Ostatní daně, popl.	98 370,00 Kč
Ostatní krát. Pohledávky	1 190,00 Kč	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	600 000,00 Kč
		Dohadné účty pasivní	103 780,00 Kč
		Ostatní krát. závazky	2 998 666,00 Kč
		Výdaje příštích období	3 630,00 Kč
Celkem pohledávky	848 499,30 Kč	Celkem závazky	5 030 642,50 Kč

8.10 Zaměstnanost

Průměrný evidenční počet (fyz. osob) zaměstnanců činil 31,458, z toho s kratší pracovní dobou 5,958. Průměrný evidenční přepočtený počet pracovníků dosáhl 28,381. V režimu dohody o provedení práce působilo v roce 2018 20 osob a v režimu dohody o pracovní činnosti 6 osob. Zaměstnancům muzea jsou poskytovány stravenky a 5 dnů indispozičního volna (tzv. sick days). Převážně většině zaměstnanců byla umožněna pružná pracovní doba. Ostatní pracovní poměry jsou upraveny s ohledem na provozně technické možnosti. **Veškerá ze zákona povinná školení jsou realizována on-line za pomoci externí firmy.**

8.11 Kontroly

Kontrolu účetnictví provádí auditorská firma. Nedostatky v účetnictví nebyly zjištěny. Krajský úřad Ústeckého kraje provedl metodickou dohlídku, která ověřila odstranění nedostatků vyplývajících z protokolu veřejnosprávní kontroly na místě č. 369/KON/2017 ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Výsledkem metodické dohlídky bylo konstatování, že dodržování zákonů a směrnic je bezesbýtku naplněno.

8.12 Poskytování informací

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V roce 2018 eviduje muzeum v oblasti poskytování informací podle tohoto zákona pouze 1 žádost o informace. Nebylo vydáno žádné rozhodnutí o odmítnutí žádosti.